

Kompletterande texter

Projektgruppen fick i uppdrag att komplettera rapporten Akademisydost – IT, slutrapport med uppgifter om tre olika områden.

Nedan bifogas texter om outsourcing, (sid 18 i den reviderade rapporten), mervärden för studenter och personal, (sid 29 i den reviderade rapporten) samt framtida nytta med IT, (sid 23 i den reviderade rapporten).

Sydost 2007-02-01

Projektgruppen Akademisydost – IT

Outsourcing

I uppdraget för projektet skulle möjligheterna till outsourcing utgöra ett alternativ. I det omgivande samhället finns det i dag en dubbelriktad trend, en del företag satsar på att lägga ut större eller mindre delar av IT verksamheten på entreprenad. Andra som redan har lagt ut större delar av IT verksamheten hämtar hem denna och börjar hantera IT i egen regi.

När nya systemlösningar planeras skall alltid extern drift av system och teknik övervägas och väljas om det finns ekonomiska och kvalitetsskäl för detta.

Vad menar vi med outsourcing? Man kan dela upp outsourcing i minst tre olika delar, teknik, system eller hela organisatoriska delar. Att lägga ut teknik på entreprenad innebär begränsade vinster. Att lägga ut system och teknik på entreprenad, utan att organisationen påverkas, kan ibland vara ett lämpligt alternativ. Att lägga ut större delar av organisationen på entreprenad kräver att man vet exakt vad man vill ha och att förändringarna under entreprenad tiden ej blir för stora.

För att lyckas med outsourcingprojekt krävs mycket hög beställarkompetens och att man exakt vet vad man skall lägga ut på entreprenad och dess konsekvenser. Syftet med outsourcing är viktigt bl.a. för att kortsiktiga kostnadsminskningar i grundavtalen ofta står mot möjligheterna till kontroll över kostnaderna för förändringar. Universitet och högskolor har inom undervisning och forskning generellt sett höga krav på kontinuerlig förändringsbarhet .

Projektgruppen anser inte att några större organisatoriska delar ska läggas ut på entreprenad i dagsläget. Detta kan övervägas i ett senare läge när man vet vilka behov och krav som verksamheten har på IT.

Delar av den föreslagna leveransorganisationen skulle, med rätt beställarkompetens och väl definierat underlag, på sikt kunna läggas ut på entreprenad.

Mervärde

I en sammanhållen IT-verksamhet får verksamheten möjligheter till ett effektivare, djupare och bredare kompetensutbyte. Lärosätena får efterhand allt fler stordriftsfördelar oavsett drift i egen regi eller entreprenadlösningar. Exempel på områden är telefoni, support, gemensam fortbildning, klienthantering. Den gemensamma IT-organisationen blir med stor säkerhet en attraktivare arbetsgivare. Vi blir också en större upphandlande part vilket kommer att öka våra möjligheter till attraktivare avtal.

Projektgruppen ser mervärden och möjligheter i att nu påbörja ett gemensamt standardiseringsarbete. Viktiga komponenter i inledningen är bl.a. att ta fram gemensamma styrdokument för tex. IT-policy, IT-planer, processutveckling för IT-processerna, teknikval, säkerhet mm. Med dessa styrdokument som grund kommer möjligheterna att öka för att

- förbättra servicegraden med tex. joutlösningar
- utveckla basinfrastrukturen, främst genom gemensamma standarder på datorpark och nät.
- göra insatser för att förbättra informations- och IT-säkerhet.

- tillsammans med systemägare samordna och effektivisera gemensamma verksamhetssystem,
- utveckla verksamhetens krav på ny funktionalitet
- förbättra tillgängligheten till de gemensamma IT-resurserna.

Framtiden

Målet med IT är att förenkla eller förbättra personalens och studenternas dagliga arbetsituation. Ofta när vi pratar om IT är det traditionella tjänster av typen ”smör-och-bröd”, som t ex ordbehandling, E-post, lagra filer, surfa osv. Men möjligheterna är större än så. Våra LMS-plattformar (”distansplattformar”) är ett steg mot att tänka arbetsflöde och helhet, men de täcker inte alla behov. Vi behöver koppla samman andra IT-funktioner eller system för att täcka behoven. Ett ledord ska vara *enkelhet* för våra användare.

Att skapa bättre förutsättningar i det dagliga arbetet kräver mer samarbete och samverkan mellan personal/studenter och IT-verksamheten. Kärnverksamheten måste ställa krav och tillsammans med IT-verksamheten hitta lösningar. Ofta finns det, eller bör det finnas, kunskap inom IT-verksamheten på funktioner och möjligheter som kan lösa olika behov och komma användarna till godo. Detta kräver främst samarbete men även respekt för varandras behov och möjligheter.

Det krävs normalt rätt mycket tid och ibland investeringar för att ta fram nya lösningar, vilket gör det svårt i dagsläget. Om lösningarna kan användas på ett större antal användare, blir kostnaden per användare lägre eftersom ”framtagningskostnaden” till stor del är samma, oberoende om det är 500 eller 5000 användare. Men det räcker inte med att ta fram en lösning, den ska förvaltas också.

Exempel på nya lösningar;

Datorn i det dagliga arbetet för lärare

- *Lärosalar* med bra stöd och utrustning som alltid fungerar tillsammans med övriga verktyg (egen dator och filer)
- *Dokumenthantering* där material lagras, ”taggas” (märks upp med lämplig information) och görs sökbar och åtkomlig. Verksamheten har enorma mängder data/information vars största brist är att den är svår att hitta. Ett dokumenthanteringssystem.
- *Arbetsflöde*, verktyg/stöd för framtagning av utbildningsmaterial, publicering, tentor, plagiatskontroll, arkivering mm. Enkel hantering.
- System för *planering*, schemaläggning av kurser, som fungerar tillsammans med salsbokning, personers kalender osv.

Netmeeting

Idag använder en del personer olika system för nätbaserade möten, t.ex. Marratech. Ett enkelt och billigt sätt att öka mötesfrekvensen. Detta är bara ett komplement till vanliga möten. Men med bra verktyg och enkel hantering och visning av material (dokument mm) så kan detta fungera väl.

Även de lokaler som idag finns för ändamålet kan behöva bli fler. De nackdelar som nätbaserade möten har, måste minimeras med enkel hantering.

Informationsspridning med telefoner, poddar mm

Utveckling inom bärbara mediaspelare, telefoner osv. går fort fram. Detta ger en enorm möjlighet inom informationsspridning, allt från inbjudningar till flyttade föreläsningar. Den framtida utvecklingen inom detta område, är svår att sia om.

Affärsspel

I USA använder man inom universitet mer och mer s.k. affärsspel i utbildningen. Spelen har ofta inriktningen strategispel, men kan även omfatta andra områden.

LMS – Learning Management System

Utbildning på distans har pågått i många år. System har utvecklats anpassade för dessa utbildningar, men det blir mer och mer vanligt att systemen även används för campusbunden utbildning. Dock behövs det mer/ fler funktioner för att täcka alla behov som finns och de måste fungera i ett sammanhang tillsammans med bl.a. utbildningslokaler och informationstjänster.

All utbildning elektroniskt tillgänglig

Mer och mer av alla dokument, böcker osv. finns lagrade i elektronisk form. Även gamla dokument skannas för elektronisk lagring. Detta gör dem enkelt tillgängliga och sökbara.

Hemma vill vi själva bestämma när vi ska titta på en film (video on demand) osv. Fler och fler föreläsningar streamas ut (film via Internet).

Ska akademisydost ha som mål att alla föreläsningar ska finnas tillgängliga på Internet, så studenterna kan se dem på valfri tid? Möjligheten finns att göra föreläsningar tillgängliga ”på distans” via filmkamera.

Studentdatorer

En redan hög andel av studenterna har egen dator och den kommer att bli högre allteftersom priserna sjunker. Detta kan leda till en ökad flexibilitet för utbildning, i form av var och hur man bedriver utbildning.

Vill akademisydost profilera sig kan en möjlighet vara att förse studenter med egen dator, helt eller delvis finansierad via lärosätena. Detta kan i sin tur ersätta allmänna datorsalar och skapa helt nya vägar/former för undervisning.